

Адреса Редакції і Адміністрації: „Український Голос“

Ковто П. К. О. в Варшаві № 142.807. Передплата в краю виносить 10 зол. річно, 5.50 зол. піврічно, 3 зол. чвертьрічно.

Ціна приєм. 25 с.

Редактор приймає подяки від год. 1 1/2 - 2 1/2. Рукописів Редакція не звертає. Неоплачених писем не приймається.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-еконімічний орган.

Тариф оголошень за текстом за і вірш міліметровий одио шпальтовий (сторона має б шпальт анонсових) 0.24 зол. под для дрібних промисл. укр. істят. 0.16 зол. п. Дрібні оголошення по 0.15 зол. п. за слово, найменше дрібне оголошення 1 зол. п. для шукаючих праці подаві безпосередно до Адм. по 0.10 зол. п. за слово Оголошення в тексті 150%, дорожні на першій стороні 300%, дорожні. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючій анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Два приклади і наука з них.

З народної мудрости:

„Громада великий чоловік: як усі плінуть на одного, то втоплять, а як подують, то висушать.“

„Хто в громаді, мусить дачку дати.“

„В громаді сидиш, давай коляду.“

„Що громада скаже, той пан не поможе.“

„Яка громада, така й рада.“

Кілька літ тому отворив у Львові один Українець — купець склеп. І добре йому велося. Не дивниця, купець був людиною тямуючою і совісною. Його клієнтеля була в подавляючій більшості польська. Правда, в околиці (Личаків) живе багато Українців та наші люди поки-що тільки говорять про значіння клича „свій до свого“ а купують, де попало: в Жидів, Поляків, найменше у своїх. Може вибадкаються і з часом зачнуть дійсно проводити в життя отсей гарний клич „свій до свого“. Поки-що це мрія українського купця, ремісника, ну — ясна річ — і українського кооператора. Склеп згаданого купця — як сказано — розвивався завдяки полській клієнтелі. Вона була з нього вдоволенна, бо товар в склепі був першої якості, а обслуга мейка і вічлива. Та після кількох місяців, одного тижня польські покупці стали відпадати. Протягом кількох днів наш купець стратив всіх покупців — Поляків. Думаєте може, що купець став підбивати ціни, або обслуга стала погано обходитися з гостями? Ні одно, ні друге. В склепі нічого не змінилося. Все було по старому. Тільки ось що сталося: „Організація Народова“ довідалася, що купець Українець і то свідомий, діяльний Українець (участи в політичному житті не брав, одначе належав до українських товариств і ніколи не жалів гроша на народні цілі). Довідавшись про це, „Організація Народова“ личаківської дільниці видала обіжню до місцевих Поляків і вони як один муж перестали купувати в „гайдамацькому склепі“. Кілька місяців пізніше наш земляк мусів склеп продати, бо польську клієнтелю стратив, Жиди відомі зі своєї солідарности (тому й повстала поговорка: „триматися разом як Жиди“) і купують тільки у своїх, а Українці говорять про вагу клича „свій до свого“ і найрадше купують у чужинців. Є, правда, у Львові „Організація Українців м. Львова“ та вона все ще захлистується від словесної політики, до роботи буденної, до такої послідовної організації, яку ведуть вшеполяки, вона ще не дійшла.

Згаданий приклад з нашим купцем на Личаківі дуже повчачий. Наведемо ще другий, теж з Личакова. Отже жив там заможний ремісник — Українець. Національно не дуже то свідомий. Все-ж був привязаний до свого обряду. Що неділі, що свята був з жінкою в церкві св. Петра і Павла іоче видно, в дома розговірною мовою була мова українська. Дітей не мали. В сусідстві жила жінка судового радника, польська патріотка. Вона стала що дня навідуватися до хати нашого ремісника і заприятни-

лася з його жінкою. Зачала втягати її до польських товариств. Жінці дуже подобалось те, що приятелюєз панєю — радниковою і вона сліпо слухала її поради, попала під повний її вплив. З часом пані радникова ввела до їхньої хати свого приятеля ксьондза — Бзуїта і цей знову заприятнився з паном майстром. Бзуїт втягнув майстра до відповідних товариств. Майстер і його жінка були вдоволені, мали де забавитися. І з часом стали ходити до костела (ксьондз — Бзуїт говорив прекрасні проповіді), а в дома перейшли на розговірну мову польську. Відтак змінили обряд, частину маєтку записали на польські цілі і зробилися польськими патріотами.

Ми могли б навести багато інших прикладів: як закидують сїти на українські душі по містах в школі, в урядях, як польщитися слуг, як кожний член „Організації Народова“ виконує доручення вшепопольської кліки, з якою впертою послідовністю працює польське духовенство над людською душою. Та наведемо два приклади на стільки яскраві, що вони вистануть для злосторова вняння планової праці насаджування польщини на українських землях. Тут мається до діла з добре зорганізованою машиною, яка має силу неслухняних „кресовців“ спонукати до виконання своїх приказів. А має силу тому, бо до неї належить велика маса людей, бо ця організація має впливи на всі польські установи, на всі уряди (всюди сидять її люди). І хто з Поляків поважиться йти проти „Організації Народова“, стриньється з трудностями, прикростями, переслідуваннями. Скажімо — поважиться Поляк продати дім в українській руці, так „Організація Народова“ помістить його на чорній літві і вже має танець на всі боки. Куди не рушиться, відчуже руку „Організації Народова“.

Ви спитаєте: отже які висновки треба нам зробити? Дуже прості: творити таку саму організацію українську. Не тільки по містах, а й по селах. Якщо всі ми об'єднаємося в отакій національній організації, як що кожній освіченій Українцеві старався би на кожному кроці працювати для величі і сили нації, якщо кожний громадянин — Українець дбав би про збільшення кадрів свідомих і жертвенних громадян, якщо ми так лавою проводили би клич „свій до свого“, що значили би для нас та горстка Поляків, що живе на західно-українських землях?! На нашу справжню твердиню були би не тільки села, а й міста, тепер твердині польщини. Бо чому міста на наших землях в чужих руках? А тому, що ми незорганізовані і коштом нашого моря селянського живе чужинний, напливовий елемент. І треба сказати: вигідно, достатно живе та й ще працює над тим, щоби збільшати свої ряди, вириваючи з поміж нас податніщі одиниці. І це йому вдається. Богато — багато сьогодні залив вшеполяків є українського походження. А все це діється тому, що ми незорганізовані як слід — М. С.

5. лютого 1927 р.

В СЯЛЯХ „НАРОДНОГО ДОМУ“ У ЛЬВОВІ ВАЛЬ МЕДИКІВ

5. лютого 1927 р.

Наступ на Обеднання.

Що Українське Національно-Демократичне Обеднання, його зростає і вплив серед суспільности, дуже не понутру соціалістичним партіям, годі дивуватися. Зі зростом Обеднання вони тратять ґрунт під ногами. Тому поборюють Обеднання, як можуть і вміють, як їх їхні „інструктори“ виучують. А що вони ще ніколи нічого не збудували, протиствляють національному таборови не хосенною працею, тільки лайкою. Нічого дивного. До позитивної роботи треба тямуючих провідників і дисциплінованих членів, а на успіх треба довго гарувати, закусивши зуби. До цього наші соціалісти не привичні. За те піднести Тереск, обкидати політичного противника болотом, о! — це вони вміють, в цім вони майстри. Так діється від років, так в й тепер. Побачивши, що Обеднання — це поважна сила, що вони не розсплється, як це вони собі міркували, счинили вереск, мовляв — Обеднання угодовська партія. Рейводять комуністи. Вони зразу оцінили як слід значіння Обеднання, ще в 1925 р. І вже тоді ухвалили цілий регулямін боротьби з ним: влатити до всіх товаристів і розсаджувати їх внутрі, бо це твердині національного табору, а на забавненім ґрунті насаджувати віру в єдиноспасаемість комуністичної віри. Підтюпцем за комуністами поспіають „сельроби“. „Сельроба“ — це свіже насіння. А взялося ось звідки. Була поміж волинськими полами групка людей, бо від кількох літ шукала, хто би то їм заасекрував мандати. Вони, зорганізувавшись в партію, яку охрестили „Сельсоюзом“, заглядали і до б. трудової партії і радикалів (для повноти слід зазначити: давніше крутилися коло гуртка львівських соціал-демократів, а відтак нюшували коло неписівців) та ніде не дістали запоруки, що послуватимуть до скончання днів своїх. Тоді підійшов до них „хтось“ і шепнув: є ще у Львові „народовольці“, вони будуть для вас пристойним товариством і найдете те, чого душа ваша прагне. Приїхали „сельсоюзники“ до Львова і злилися з вчорашніми „червонооруськими“, що то і царському генерал-губернаторови графови Бобринському осанна співали і Денікіна славословили і у Керенського соціалізму вчилися, а вкінці червоною Кремлеви поклонилися (вірять в те, що в на тім самім місці, всеодно: чи цар білий чи червоний, щоби тільки в Москві сидів). І отся свіжо зліплена партія на всі застави гукає: Обеднання робить угоду з Поляками.

Обеднання каже: „Всі Українці мусять об'єднатися для боротьби за найвище право нації! На українській землі рішаючою мусить бути єдина воля українського народу!“ Отже в тут місце на угоду? Ні! Не має. Щі проти-

ставляють Обеднанню комуністи і „сельроба“? Кажуть, що єдине спасення для українського селянства і робітництва по цей бік риської смуги піддатися під команду польського пролетаріату в ім'я клича „Пролетарі всіх країн, єднайтеся“. Чуд-вий клич, тільки що на практиці з нього нічого не лишається; головню коли ним заохплюється нація поневоленна, все якось так виходить, що шлія залишається на всіх її верствах з пролетаріатом включно. Клич цей невиніший. А прецінь підчас світової війни його визнаві чудес хоробрости доказували в своїх буржуазних арміях. Національний інтерес брав верх над клясовим. Або такі з нашого досведу: Большевики перед приходом до влади солодкими словами проповідували про право кожного народу б. Росії створити власну державу, відірвавшись від Москви. А здобавши владу, пішли походом на Україну. І проти кого кричалися з новозначних великоукраїнське село? Проти „робітничо-селянської влади“ московських комуністів. Або під Польщею: хто вхопив українськом селянинови з під носом майже півміліона гектарів землі? Польський селянин. Хто захоплює варстату праці українського робітника? Польський робітник. Значить, з боку робітника і селянина пануючої нації у відношенню до робітника і селянина нації поневоленої щось цей клич „Пролетарі всіх країн, єднайтеся“ — не клячуть. А тепер спитаймо наших найчервоніших: Звідки, голубчики, дістаете прикази? Вони почервоніють ще більше з досади, бо прикази дістають з Варшави, бо вони є прихвостнями польської комуністичної партії. Правда, вони величають себе „Комуністичною Партією Західної України“, одначе на ділі є тільки філією польської комуністичної партії. А чого хочуть польські комуністи? Чи може віддати Україні західно-українських земель? Де там! Вони хочуть тільки зміни устрою Польщі і переняття влади в свої руки, зберігаючи польську державу в її дотеперішних межах. Значить, т. зв. „Комуністична Партія Західної України“ стоїть на ділі на польській державницькій становищі. А „сельроба“? Вони в своїх рядах хочуть організувати всіх і вся: Поляків і Жидів — теж, значить їхня стежка веде в той самий горах... А всеж і одні і другі аж захлистується від підозрін Обеднання в угодовстві. Виходить таке: „На злодійо шапка горить...“

Одинокою клясовою партією у нас, яка стоїть на чистоті українському ґрунті є соціалісти-радикали. Не все ще у них в порядку. Вони ще не перетравили лекцій праських есерів (Шаповал, Григорій і и.) Одначе кривду їм зроблено, якщо хотілося би організувати їх на основі того, що пишуть в „Громадськім Голосі“ і ухвалюють на своїх з'їздах. В роботі на місцях вони куди розумніші, як це можна б думати, читаючи їхню газету і

партійні ухвали. Правда, вони часто люблять собі погаласувати, послуговуючись типово соціалістичною демагогією (от наприклад — на заг. зборах „Просвіти“ один з їхніх провідників перекреслив історію Українських виховуючий чинник!). А що у нас не має буржуазії (банкірів, поміщиків, фабрикантів), вони дають собі духа на „ундівській буржуазії“, хоча соціалістичний склад радикальної партії не далеко втік від соціалістичного складу Обеднання і адвокат чи лікар (а це у нас ще найліпше ситуовані люди!), що належать до радикальної партії, могли би бути такими самими представниками української „буржуазії“, що адвокат чи лікар з поміж членів Обеднання. Та тут вже нічого не вдієш: не має дійсної, так хай її заступить урівна буржуазія. Щоби тільки було кого соціалістично полатати.

Розуміється, супроти такого ворожого відношення до себе з боку соціалістичних партій, національний табор повинен бути якнайбільше згармонізований у своїому внутрі, в ньому в усіх справах повинна бути як найбільша однозгідність думки, в ньому повинна обовязувати остра дисципліна. На ньому прецінь спочиває увесь тягар національної праці, він кермує боротьбою, яку нам доводиться вести на місцях на всіх царинах життя з наступом сусіда. А цей сусід дуже радий, як в розвалюванню національного табору помагають йому руйнівницькі сили такі з поміж Українців. Головно радів, коли Українці витрачають час і енергію на гризню поміж собою.

Та цього не хочуть зрозуміти соціалістичні партії. (С)

Про вагу місцевої історії.

В останньому звіті „Просвіти“ знаходимо вистку, що філія „Просвіти“ в Грималові спільно з місцевою читальнею поробила заходи, щоби видати історію міста Гримальова і доколичних сіл. В недавньому часі читали ми також повідомлення, що уроженці Угнова приступають до великого видання, в якому має бути освітлене минуле їхнього міста. Се прозви замітні і цінні, треба присвятити їм децю уваги.

Яке значіння має історія для національного і громадянського виховання на се не треба наводити аргументів, — всі се добре розуміємо. Але не для всіх ясні дороги, якими звания історії можна серед народа поглибити і закріпити. Коли оповідаємо в читальній нпр. про козаків і Січ, то хоч ся тема незвичайно слухачів цікавить, то рівночасно відчавмо, що все те для нашого села дуже далеко, невловимо — немов казка. Слухачі уявляють собі козаків і Запороже і Січ, але не реально, а так, якби се була вистава в театрі. І се річ зрозуміла, бо козаччина хоч мала велике історичне значіння для всієї України, то не розвивалася у

нас, на галицькій чи волинській землі, і прямих, живих традицій тут не має.

Коли хочемо, щоби наша історія для народа стала справді реальною, живою, мусимо навізувати до тих останків минулого, що дотепер залишилися у нашій близькій вітчизні, в кожному селі чи місті. Ми забуваємо про них і їх не добуваємо, — але як раз місцеві пам'ятки і традиція се ті джерела, що найкорше дають кожному зрозуміти минуле його батьківщини. Кожде село має якісь перекази про свій початок, оповідання про заснування, ріжні пояснення назви оселі; в кожній закутні краю знаходять кремінні знаряди, старовинну глиняну посуду, ріжні інші давні предмети; в багатьох околицях є городища, вали, старі окопи. Коли пригадати се селянам і відповідно пояснити, повстає жива картина побуту і життя в найдавніші часи. О скількиж легше оповідати про історію княжих часів, в околицях Галича, чи Перемишля, чи Терембовлі, де сама назва міста приносить спомини давнини, а не раз і тепер ще можна знайти пам'ятки минулого, як фундаменти церков, руїни, зброю і ин. Часи татарських і турецьких нападів стануть більше плястичні, коли вкажемо на руїни замку в околиці або самотні могили, та вислухаємо оповідань про татарщину, що ще живуть серед народа. Міщанам можна пояснити життя давних міст, показуючи їм останки мурів і міських укріплень, пам'ятки цехового життя і брацтв, що є як не в музеях, то забути в ріжних закутках. Живим музеєм старовини є кожда церква і як старинна будова і образами і написами і книгами; священик, що зжився з своєю святиною, може дуже багато добути з її мурів для освідомлення своїх парохіян. О скількиж більше ще історичного матеріалу знаходимо всюди до історії новітніх часів, — до панщини, національного відродження, політичної боротьби, визвольної війни, короткотривалої Західної Української Республіки... Коли сі розсипані останки минулого зберемо, пояснимо їх і навчимо шанувати — історія України не буде для нашого селянина чимсь далеким і тільки святоточним, а стане живою частиною світогляду й основою нацональних почувань.

Зрозуміла річ, що не всі подробиці льокальної історії заховалися на місці. Богато причинків до неї можна знайти по архівах, музеях та в ріжних видавництвах. Тут вже потрібне є співділання фахових істориків з освітніми робітниками. Треба радити, що ся важка справа знаходить вже зрозуміння в ріжних околицях провінції, — спільними силами можемо причинитися до закріплення національної традиції у всіх частинах нашої землі. — І Крип'якевич.

Висилайте коляду до „Рідної Школи“, Львів Ринок 10.

вительства. — Про міністра рільництва Незабітовського оповідають газети ось яку історію: Поїхав собі на полювання в Люблинщину. Вертаючи до Варшави, не посів на час до поспішного поїзду. Отже що робить? Через поліцію доручує задержати поїзд до свого приїзду. Словом, філваркові звичай. Газети картають міністра. Кажуть, що цим поїздом їхали чужинці і скаржилися на „Polnische Wirtschaft“ (польську господарку)

Що чувати в світі?

БОЛЬШЕВИКИ починають поважно тривожитися політикою Англії, яка змагає до повного осамітнення їх в Європі. Не давно на губернській конференції большевицької партії в Москві промовляв теперішній керманч Третього Інтернаціоналу Бухарін. Говорив про міжнародне положення. Казав, що Німеччина вагається між Сходом і Заходом. При допомозі Англії прийшла до себе і зрівнялася важним чинником в європейській політиці. Німеччина мусить дбати про добрі взаємини з Англією, бо хоче назад здобути свої колонії. Вже Німеччина старається підтерувати мирові взаємини у відношенню до Радянського Союзу. За те Англія організує моральну війну проти большевиків. Бухарін скаржився на руку Англії, яку видно і в Грузії і в Польщі і в Литві і в прибалтійських державах. Большевики відплачують Англії в Китаю. Бухарін закінчив свою промову закликом дбати про червону армію. — Тяжко нарікав на Англію теж голова ради комісарів — Риков на одному засіданні. Заявив, що правитель тво мусить подбати про більшу скількість тяжких літаків, бо їх мають большевики мало (легких в достатку). — Цікаві речі пише „Соціалістическій Вестник“. Каже, що в Радянській Союзі назрівает реакція, яка мусить виладуватися в оружнім руху. Робітничаверства — колишє головна опора большевиків, тепер обезсилена. Найкращий елемент з неї відійшов до бюрократії. Тепер вона в 3/4 розпушена напливом з села, отже не має серед робітництва того підйому, що був давніше. Інтелігенція — вичерпана, мріє про нового Наполеона (вождя з твердою рукою). Інтелігенція села настроєно націоналістично. Також між міськими робітниками на Україні росте ненависть проти московських большевиків. Останні вістки доносять, що д. 17. січня відбулись в Києві робітничі збори і на них прийшло до бійки між українськими і московськими робітниками. А саме горстка московських робітників домогалась, щоб промови промовляли лиш по московськи. Проти цього

виступили українські робітники. Прийшло до бійки і порядок мусіла робити поліція. Всеж таки до шпитала відвезено 8 тяжко ранених. Свідчить це про національну свідомість українських робітників, яким вже надолі московські большевики.

В **НІМЕЧЧИНІ** ще не утворено міністерства. З початку була надія, що німецькі націоналісти утворять уряд, бо провідник партії людовців (до них належить і Штреземан) заявився за спілку, що обіймали і націоналістів, яких провідник гр. Вестарп опанував през. Гіндебурга, настроюючи його проти соціалістів, які — мовляв — ворожо відносяться не тільки до міністра райхсвері — Геслера, а й до самої райхсвері. Одначе Вестарп вилетів в Берлін промову, в якій заявився за привернення монархії. Це погіршило становище націоналістів, відстрашило від них людовців. В додатку в Парижі стрінувся з перепонами представник Німеччини ген. Павельс, якого не прийняв маршал Фош. Отже щоб не робити труднощів Штреземанови в його політиці, канцлер Маркс зачав вести розмови в справі нового правительства з соціалістами. Йому соціалісти облекшили справу, заявляючи, що вони не в проти райхсвері, тільки за реформою в ній, що хочуть, щоб вона була республіканською інституцією. Маркс скористав з цієї заяви і сказав, що справу візьме до своєї програми. За союзом з соціалістами заявився теж провідник християнського робітництва Штегервальд. Одначе спроба Маркса створити центроліній кабінет не вдалася.

В **АНГЛІЇ** робляться заходи, щоб вбачити забезпечитись перед отакими страйками, як недавно страйк вуглекопів, що спричинив величезні втрати. В першу чергу теперішні англійське правительтво хоче обмежити права весільних „Трад-уніонів“ (професійна організація робітництва). З початком 19 віку трад-уніони були заборонені. В другій половині 19. в. здобули вони не обмежене право страйку і звільнення від відповідальности за шкоди, які виходять з передчасного зривання збірних умов. В 1906 р. робітництво виборило собі закон (одинокий в світі), на основі якого не можна потягати до відповідальности урядовців традуніонів за такі вчинки, як образа, наклепи, зломання контракту, яких вони допустилися як функціонари організації. В 1913 організація дістала право збирати вклади не тільки на професійні цілі, а й на політичні. Отже тепер ці великі права професійної робітничої організації мають бути значно обмежені. Один з провідників

робітництва Гендерзон піддав проект скликання конференції представників робітничі підприємців під проводом президента палати послів. — Дуже поважно представляється для Англії положення в Китаю. Там дальше йдуть острі виступи проти чужинців, а головнo проти Англіїців. На днях в Соучоу демонстранти збурили дві англійські школи, шпиталь, американський костел, французьку місію. Китайське військo взялося робити лад шойно тоді, коли юрба зробила своє. — В китайську справу вмішався японський міністр загр. справ Шідегара. Він заявив в японськiм парламенті, що Китай не може згодитися на обмеження своєї суверенности, Японія це признає і не буде мішатися у внутрішні справи Китаю. Це становище Японії ослаблює можливість ведення Англією війни з Китаєм. Англія хотілаби вийти з честю з цієї справи. Англійське правительтво радить без перестанку над тим, якбo полагодити свій епір з Китаєм. Дня 18. січня воно ввадило ось що: 1) треба згодитися на обосновані домагання Китайців, одначе з тим, що все має бути полагоджене шляхом відповідних договорів з китайським правительством; 2) не подаватися перед натиском китайської юрби і в справі концесій (англійських осель) не йти на уступки; 3) заперестати боронити військом Ганков; 4) боронити Шангаю і тому вислати туди дальшівовні кораблі; 5) згодитися на переговори в справі зміни дотеперішнього способу управи концесіями. Англійський повновласник в Кантоні разом з англійським послом в Пекіні дістали приказ розпочати переговори з кантонським правительством. Одночасно скріплюється фльоту на китайських водах. Китайський міністр загр. справ Чен в дуже чемний, одначе одночасно в дуже рішучий спосіб домогається, щоб Англії не кинули не тільки Ганков а й Кінкян, а за це китайське правительтво готово дати якусь відшкодовання. Не має сумніву, що Англія буде старатися безкровно поладнати свої справи в Китаю. Всеж, здається, годі їй буде це зробити без значної утрати її поваги в Азії. Китайці навчилися ставити свої домагання твердо. Давно перестали дрожати перед англійською могутністю, відхили, коли зуміли поставити на ноги велику, добре озброєну армію.

АМЕРИКА (З'єдинені Держави) зачинає попускати з тону в справі Мексика і Нікарагуї. Недавно відбулося дуже бурливе засідання зашилінгтонського сенату, на якому піддано критиці поведення правительства. Перейшла резолюція сен. Робінсона, в якій зурочується шукати розв'язки спору з Мексиком в дипломатичних переговорах, а коли ці до нічого не доведуть, так віддати справу до вирішення роземному трибуналові в Газі. Пригадуємо, що тут ходить о нафтові терени, які викупили американські підприємці в Мексикі, а які тепер на основі нових мексиканських законів повинні перейти на власність держави. Мексиканський міністр торгівлі заявив, що до часу вирішення справи в Гагскім Трибуналі американські підприємці матимуть право добувати нафту зі своїх теренів в Мексикі. Таксамо мирним шляхом має бути поладнаний спір з Нікарагуєю. Ми вже згадували, що Америка мала перше намір отримати Антлянтійський Океан з Тихим Океаном через Нікарагуєю. Тому що в околиці Панами шийка вузла, викопано цей канал тут. Та тепер показується, що панамський канал підчас війни можна легко загатити, бо він не дуже то широкий. А колиби канал йшов через Нікарагуєю, він бувби куди більший, бо там є на шляху два великі озера (отже й легше пробивати). І ще одно. Показується, що панам-

ський канал чистий інтерес. Через нього в 1920 р. переплило 2478 кораблів, а вже в 1925 р. — 4673 кораблі. В 1920 р. видатки на вдержання каналу виносили 6.112.194 дол. А в 1925 році кошти вдержання виносили 8.116.692 дол., а з оплат кораблів було 21.582.618 дол. Тепер вже панамський канал навіть за ти́сний, отже прийдесть використати Нікарагуєю і пробивати тут другий канал. Америка давно вже купила собі право на це. Тепер в цих невеличких державах в околиці каналу (Панама, Нікарагуа) оживлений рух. Держави, які мають порахунок з Америкою, копають ями під нею.

У **ФРАНЦІЇ** президентом сенату вибрано Павла Думера, б. міністра і ген. губернатора Індохін. Він колишє був складачем в друкарні. Як складач вчився і покінчив права на університеті. В молодості був соціалістом, а відтак пересувався щораз більше на право. З нього сміються, що своєю кар'єрою завдячує своїм дітям, яких має дев'ятеро (у Франції за це шанують, бо Французи щораз слабше плодяться). З боку французьких націоналістів йде сильний натиск, щоб бодай помаліше зближитися до Німеччини. Тепер правіця дуже заметушилася, бо з охоруження Бріяна вийшла обітниця, що в цім році будуть звільнені окуповані Францією німецькі провінції, а умов звільнення і відплати докладно не зясовано. Праві міністри Марен і Тардіє використали се, що Бріяна не було підчас свят (їздив на село) і наробили галасу, мовляв — Бріян випускає з рук останній застав, не дістаючи запоруки сповнення договорів, ані ніякої забезпечки. Преса, яка слухав цих міністрів, пригадала 1872 рік, коли Французи, хоча здобули звільнення окупованих Німецьких областей, найперше при скорили сплату контрибуції. Бріяна це дуже заболіло і він зажадав політичної дискусії в парламенті. Очевидно, вислідом дискусії був би упадок правительства. Бріяна намовлено, щоб віступив від свого домагання з огляду на вибори до сенату і кризу правительства в Німеччині. Він послухав. Річ в тому, що він на ділі не хоче викликати кризи правительства і брати на себе відповідальність за стан франка. Він воліє, щоб цим морочив собі голову Поанкаре. У Франції паном положення такі Бріяна. Він на днях вилетів промову на комісії загр. справ, яку прийнято дуже прихильно в цілій Франції.

ІТАЛІЯ за всяку ціну хотілаби здобути нові колонії. А це ось чому: В Італії панує перелюднення. Щорічно число населення збільшується о 1/2 міліона душ. Давніше богато Італійців емігрувало до Америки. Тепер Америка до себе не пускає. В додатку Італія не здобула у війні країн, які мали вголь і сирівці, головню залізо. Отже не може на більш розміри розвинути промисл. Тому пекучою є для неї справа колоній, щоб перекинути до них надвижку населення, здобути сирівці для промислу і ринок збуту для своїх виробів. Инакше грозить їй господарська а в слід за нею й політична криза. Колонії Італія моглаби здобути тільки коштом Франції. Вагу й потребу цього відчувають е тільки Італійці. Міркування йдуть в ось якім напрямі: у Франції йде спадок числа населення, Італія має надвижку; Франція має за багато сирівців, Італія за мало; Франція має за багато колоній, Італія за мало. Так міркують собі не тільки в Італії, а й в Німеччині та Англії. Тільки що Англія не хотілаби, щоб Італія зробилася володаркою Середземного Моря. Для Англії найзручніше, коли Італія та Франція мають тут менш-

більш однакові сили, коли вони з собою суперничають. Бо для Англії Середземне Море важне як шлях до Індії. І коли Італія з Францією суперничають, Англія відіграє поміж ними роллю посередника, який дбає, щоб сили обох суперників залишалися рівними. Німеччина в цій грі сил жеде на свою нагоду. На всякий випадок заклочила з Італією договір, щоб держати в шаху Францію. А Німеччина має теж свої вагоми відносно колоній. І вона їх видивне. Покищо вона звергає тепер головний натиск на Австрію, хотілаби Австрію прилучити до себе. Німці так кажуть: Коли Австрія буде прилучена до Німеччини, тоді австрійські християнські суспільники (дуже сильна партія) скріплять центрові партії в німецькiм парламенті, а австрійські соціал-демократи скріплять німецьку соціалістичну партію, а обі разом значно підсилять республіканський блок. Таким чином в недалекому майбутньому треба очекати спільних заходів Італії та Німеччини в справі колоній.

В **БОЛГАРІЇ** панує велике невдоволення з діяльности теперішнього міністерства. Закидують йому, що через його нездарну політику болгарські большевики знову заколочують спокій в державі і тому треба на чолі міністерства поставити чоловіка, який привернувши окуповані Францією німецькі провінції, а умов звільнення і відплати докладно не зясовано. Праві міністри Марен і Тардіє використали се, що Бріяна не було підчас свят (їздив на село) і наробили галасу, мовляв — Бріян випускає з рук останній застав, не дістаючи запоруки сповнення договорів, ані ніякої забезпечки. Преса, яка слухав цих міністрів, пригадала 1872 рік, коли Французи, хоча здобули звільнення окупованих Німецьких областей, найперше при скорили сплату контрибуції. Бріяна це дуже заболіло і він зажадав політичної дискусії в парламенті. Очевидно, вислідом дискусії був би упадок правительства. Бріяна намовлено, щоб віступив від свого домагання з огляду на вибори до сенату і кризу правительства в Німеччині. Він послухав. Річ в тому, що він на ділі не хоче викликати кризи правительства і брати на себе відповідальність за стан франка. Він воліє, щоб цим морочив собі голову Поанкаре. У Франції паном положення такі Бріяна. Він на днях вилетів промову на комісії загр. справ, яку прийнято дуже прихильно в цілій Франції.

НА УГОРЩИНІ страшні речі діються по тюрмах: політичних в'язнів не тільки що потанові живлюються, побивається, а й ще в додатку не дається про тивенчїні умовини в келіях, отже великий процент в'язнів гине від пошехтних недуг і від сухот. Недавно провірено найбільшу тюрму в Будапешті. І стверджено, що відносини в них жахливі, а крім цього келії переповнені. Будапешт — столиця. Можна собі уявити, що діється на провінції.

ЧЕХОСЛОВАЦЬКА РЕПУБЛІКА може похвалитися новим успіхом: найбільша словацька партія, популярно звана партією о. Глінки (він її провідник), порозумілася всеціло з Прагою і на днях її двох визначних представників вийшло до кабінету Швеглі. Як відомо, в правительстві засідають вже представники чеських Німців. Значить, внутрішнє скріплення Чехословацкини посунулося о ще один крок вперед: вслід за Німцями пішли Словаки. Заки партія о. Глінки вступила до правительственного блоку, умовилася докладно, як має бути здійснена автономія Словаччини.

ВСЯЧИНА

„Сельсьбівські“ методи „Воля Народа“, орган „усельробленних“ новомосквофілів, в останньому числі (з 23. січня) переходить на спрєпаровані в редакційних закамарках сенсації, підіискає вістку, неначеб я і ген. секретар Обєднання В. Целевич відбули якісь „довгі, таємні конференції“ з хорим дром В. Бачинським. А все, розуміється, в звязку з сакраментальною фантастичною угодою... Ці „конференції“ — є собі звичайна видумка непербічливих в засобах боротьби комуністичних підсудків з „Воли Народа“. Не „конферував“ я (а таксамо В. Целевич) з дром В. Бачинським, від коли він перестав бути головою Народнього Комітету (отже початок 1923 р. і був здоровий, тим більше не маю причини а так само В. Целевич) відбувати якінебудь конференції тепер, коли др Бачинський є хорий.

М. Струтинський.

Спортові винади в Перемишлі. З початком лютого улаштує спортивний клуб „Беркут“ шеститижневий цикл викладів, які обіймуть теоритично і практично усі ділянки спорту. Викладатимуть Др Дмоховський, Др Прійма, професор Поліка, п. Волинець і інші. — Виклади будуть ілюстровані (бразами скульпторну (чарівний ліхтар). Подродиці в оголошеннях. Бажане булоб, щоб і сільська молодь хочби з судінних сіл брала участь у цих інтересних викладах.

Продніпрянські емігранти в Перемишлі і сумежних містах оснували „Комітет до помоги емігрантам з Великої України“. Недавно відбулись загальні збори в салі „Мишанської каси“ під проводом наїст. віком емігранта п. Борис Палій-Нейла, був. полковника артилерії, який зясувався тяжке життя розпоршеної незорганізованої еміграції та щиро закликати земляків терпеливо очекувати кінця тяжких своїх переживань і не тратити надії на кращу долю рідного краю. Лікар Шкурат пояснив цілі і завдання комітету. Головою комітету одногослоно вибрано п. Б. Палій-Нейла, заст. і скарбник п. М. Просіцького. Канцелярію Комітету буде міститися в „Мишанській Касі“, урядові години що вівтірка і п'ятиці від год. 11—1. — Наше громадянство повинно висловитися в члені Комітету допомогти, щоб своїми вкладками допомогти сповняти як слід його завдання. Дотепер вписалось всегo Б тугешних громадян. Для вигоди громадянам наша Адміїстрація також приймає вписи.

З Відня пишуть нам: За угодою бл. пам. Олександра Барвінського відправив тут в церкві св. Варвари о. крил. Др. Мирон Горникевич в неділю 2. січня с.р. торжественну панахиду, а в понеділок 3. січня поминальне Богослуження в мєлебнем при численній участі української віденської колонії. В темній трогачоїй промові перед панахидою начеркнув о. Др. Горникевич образ всесторонної діяльности Пекійного. Співав хор п. д орудою Др. Давровича. — Згадані тут жалібно відправи в церкві св. Варвари були рідкою національною маніфєстацією — на видимий доказ, що наше громадянство, хоч і на чужині, вмє цінити працю і заслуги.

† о. Петро Яцишин, парох Рипняки (калуського повіта) помер в грудні м.р. Покійник мимо поважного віку і важких досвідів долі, які доводилося переходити відчає воєнного і повосного лихоліття до останніх днів свого життя брадіяльну участь в громадському життє повіта, а з окрема трьох громад (Рипняки, Мислів, Яворівка) які належали до його парохії. Цим трьом громадам віддав останніх 20 літ своєї праці. Покійник належав до тої старої гвардії священників — народодів, що все вмєли прекрасно згармонізувати інтереси церкви і нації. В **И.П.**

Есенції до горівон, ліварів і руму до наруття в антиціпід „Зіаждою“ Перемишль, Францшанська ч. 2.

НОВИНКИ.

Школяр під колесами поїзду. З підльвівських околиць богато дітей доїжджак до шкіль у Львові богаго дітей залізницю. Останній син господаря з Пустомит Ольберта — 9-тилітний школяр, спізнавшись на стацію, хотів вскочити до поїзду в руху. Скочив нещасливо, бо попав під колеса і згинув на місці.

В Пелинцях коло Порохника (Прухнів) залишена в хаті дводітня дівчинка Ст. Відровчик крутилася коло печі і на ній занялася сукончина. Дівчинка з попаренки померла. Проти її мами ведеться слідство. В Гавловичах (Ярославщина) робітник Василь Кіт підчас молочення впа в трансальпійній пас парової молотільні і після кількохгодинних мук помер. Доходження виказали, що впа в жертвою небережності.

— Візьміть, — каже молодий, — не гайте тут часу, може ще знайдете свої гроші.
Вийшли на улицу, пройшли тротуар.
— Ось вам і Надеждинська, — показує молодий праворуч, — а мені у сей бік треба. Бувайте здорові, земляче.
— Бувайте здорові! Спасибі вам, паночку, — попрощався Гончарук.
Повернув праворуч тай пішов шукати того дому, де їх пан поміщик мав стояти.
Шукав, питає — ніяк не знайде. Підійшов до городового.
— Чи не знаєте, будь ласка, де тут пан Васильковий живе?
— Так не скажу, — мовить городовий, — а як скажете, в якому номері, то знайдемо.
— Та ось у мене записано, — каже Гончарук, — № 26, Надеждинська улица.
— Ова! каже городовий. — Та ви насамперед підій на Надеждинську улицу, а тоді вже шукайте того номера.
— А сеж хіба не Надеждинська? — здивувався Гончарук.
— Се Пушкянська. А Надеждинська далеченко. Ось у той бік ідіть та йдіть, там далі спитаєте...
— Що за мара? — здивувався Гончарук та аж руками розвів.

— А ви не тутешні? — питає городовий.
— Та не тутешній. А ото диво, тут панок один водив мене — земляк ніби мій — тай сказав, що отсе Надеждинська.
— Брехав вам земляк.
— Нащож йому було брехати? дивувався Гончарук. — Як його не просив — сам він казав, що до самого міста доведе. Ще й пивом частував...
— То ваш знайомий? — питає городовий.
— Та ні, уперше його бачив.
— І так, незнайомий, пивом вас частував?
— Все.
— Ой, глядіть, дячку, чи не жулик то був одеський, — каже городовий. — Чи не витягнув він у вас гроший часом.
Гончарук лапнувся за кишеню.
— Ні, гаман є.
— Ану, подивіться у гаман, — каже городовий.
Гончарук розкрив гамана.
— Мати Божа! Грошей нема!... — скрикнув він.
У гамані були тільки папери й довірєність, а гроші як язиком злизало...

КОНЯКИ
ГОРІВКИ

Winkelhausen

РУМИ
ПРАКІ

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAL. 1846.

Генеральне представительство: ТАДЕЙ ОСІНСЬКІ, Львів, Академічна 16.

Бандитський напад. Між Грушівцями і Губичами напали три бандити на візників, що везли тютюн з Перемишля до Старого Самбора. Бандити були замасковані, мали кріси і револьвери. Вони вивалили візників Б. Якубовича і В. Демкова, шорби віддали гроші. Візники це вивалили. Опісля зачали скидати пакети тютюну. Та надіхали фіри і бандити втікли. Поліція зловила їх. Є це брати Шеремети: Олекса, Петро та Іван.

Вбивство для грабінні. В Буковині березівського повіту вночі вбили бандити до хати Франца Лянда, забили його, жінку і 7-літнього хлопчика. Лянди мабуть боронилися, бо висяча лимпа впала на долівку, ушибилася і від нафти повстав огонь в хаті. Бандити думали, що Лянда жав більші гроші. Одного з них задушено. Є це Ян Влодек, побережник з кросненського повіту. Зрадило його закривавлена куртка, зроблена у Ляндів. Бандит стане перед наглим судом.

Страшна пімота. В Озарові коло Варшави чотирох бандитів напали на дім вдови Кшемєнської. Бандити вбили Кшемєнську та четверо її дітей: 17 літнього сина, двоє малих дітей (8 і 9 літню), розторовивши їй голову, а 20 літню дочку разом з її нареченим забили залізком до зривання біля. Є це акт пімоти. Люде робляться звірами.

Монарх купцем. Бувший перший володар (шах), якого перед роком скинено з престоло, осів в Парижі. А щоби забезпечитись на майбутнє, отворив собі sklep з перлами. Його спеціальність є олійні рож. Добрий інтерес собі вибрав: рож пахло йому підчас роздумувань над своєю колишньою величю.

Индус пророк в. „Лондонська філія тропічне товариство“ створила найріжгородітні околи пророків на конгрес в Лондоні. Між ними був Зар Адуст Ганіш, голова секти, яка відає божеську честь сонцю. Він є з походження Німець. Перед роком виїждив до Америки і тут оснував свою секту. Наймолодшим з пророків“ буде Індієць Яспада, якого його земляки уважають за втілення Будди. А є у Індієць вірування, що Будда що 10 тисяч літ з'являється в людину.

Невідоме племя в Карпатах. В семигородських Карпатах в околиці Лугоша є величезні, досі не досліджені державні ліси. Тому на пограничній околиці вічно непокоєні банди, угорські власти мали в 1918 перевірити ці ліси. Та вибухла революція і цього не зроблено. Відомо в пошукачці за бандитами знайдено в цих лісах цілу людську оселю. Мешканці цієї оселі на південні люди, що говорять румунсько-молдавським жаргоном. Займалися полюванням і грабнижництвом наскоки на сусідні околиці. На запит — до якої держави належать, вони тільки здвигали плечима. Не знали. Не знали теж, що була світова війна, революція.

Розклад німецької комуністичної партії. В німецькій комуністичній партії є аж п'ять відділень, які жеруться між собою. Комуністична газета „Спартакус“ ось що пише про німецьку комуністичну партію: „вона найбільш пережерта свої державності, а її керівники є платівки лайдаками“. Друга газета „Комуністичне Політ“ пише: „Росія зробилася чистим капіталістичною країною, а німецька комуністична партія веде політику опортуністичну найгіршого сорту“.

Злодійська академія. У Варшаві оснував Ст. Надер злодійську академію, до якої приймав молодих злодійів і вчив їх злодійського ремесла: як розбивати замки, огнетривати каси і т. д. Режис в „академії“ був дуже твердий: неслухняних бив, привязував до крисла чи до гака, бивав шпильки в п'яти. „Академія“ завжди здержалася. Поліція ввела в неї „ректора“ Надера взяла на відповідчик в арешті.

Знічений Юрка, поліцейський револьвер. В селі Підмошчичах єресьського повіту 14. січня міс-

цеві аматори давали виставу „Зніченого Юрка“. Перед виставою впадо до салі командант поліції з агентом і зажадали, щоби показати їм дозвіл на виставу. Дозвіл показано. Відійшли, марікуючи собі, що на стіннім календарі „Рідної Школи“ польські свята аж на третьому місці. Після вистави впадо до салі 10 поліцаїв і зробили ревізію у присутних. Нічого не нашли. Невдоволені полізли робити ревізію ще й під сцену. І тут нашли револьвер. Та є свідки, що цей револьвер підкинув один смаркач з Нижанкович саме тоді як поліцаї робили ревізію. Ціла ця подія стоїть в звязку з подією латинський новий рік. Тоді вночі шістьох невідомих людей напали на полі поза селом на одного поліцая. Увільнила його з небезпечного положення сільська варта з Підмошчич. І ось на „Зніченого Юрка“ прийшли поліцаї шукати справників нападу. А той револьвер під сцену — добре подумана штука. Тільки біда, що є свідки, як шевський челядник з Нижанкович підкидував його.

Закаження крові. У Львові підчас обіду задраснулася Ернестина Ретер вилками в палець. Не привязувала до цього великої ваги. Та палець зачав дуже скоро пухнути і Ретерова пішла до шпиталю. Тут стверджено, що це закаження крові. Негайно зроблено операцію. Це непогого. Ретерова на другий день померла. Показується, що вилки були покриті ржого.

Повеснені діти. У Варшаві ученик третьої класи Сенкевіч прийшов до школи з постановою застрілити свого товариша Бориса. І дійсно стрілив до нього кілька разів, на щастя — не трафив. Останню кулю віддав собі в уста і згинув на місці. Замах на товариша зробив тому, бо цей повідомив управителя школи про те, що Сенкевіч носить револьвер.

Порід в огні. В Гаммерн в Чехії вибух в Сильвестрову ніч пожеар. Згоріла м. и. хата візника Мессерера. Мессерера не було в дома, де бавився, зустрічаючи новий рік. В хаті залишилася його жінка, що була в тяжкій служниці. Коли Мессерер довідався про пожеар, прибіг доми, хотів кинути до хати, щоби ратувати жінку. Його неупущено, бо було вже за пізно. За хвилину завалився дах. Мессерер в розпуці втік. Його не знайдено. Заходить небезпека, що він відібрав собі життя. Над ранком пожеар пригашено. В румовищах хати знайдено спалене тіло Мессерерової, а біля неї новородка-дівчинку, зовсім здорову, яка плакала біля спаленого трупа своєї матери. Яким чудом дитина спаслася перед пожеаром, годі збагнути.

Чи небіщик може ожити? З Риму наспіла вістка, що там штучно оживлено одного небіщика. На клініці в Римі помер один сучітник. В прияві багатьох лікарів небіщикови встрикнуто чотири андреналінові інекції. Небіщик ожив, стан віддихати, рушатися і вкінці випростувався. Нові андреналінові інекції спричинили повне оживлення цілого організму. Воскреслий з мертвих зажадав води, прийняв поживу. Після трьох годин нового життя понав знову в агонію і помер в друге.

Звірський самосуд. У Михайла Королюка в Черемхові (пов. Коломия) служила 14 літня Марія Дрогомирецька. Перед святами дівча вкрало у свого господаря трохи сушених овочів. Він приловоє малолітню дівчину на злочині і робить ось що: вяже її шнурами, а долоні своєї жертви звязані ременем саджає до горшка з прядивом. Прядиво підпалює. Дівчина з болю і страху божеволіє.

Пожеар. В Кривчицах львівського повіту оноді вечером вибух пожеар на фільварку Шостака. Спричинила пожеар лиха будова комна Завдяки пожеарній сторожі і допомочі війська зі Львова огонь вгашено. Згоріла тільки часть даху.

Гуцульщина zagrożена хелеріною! В Космачі печеніжницького повіту лютує пошесть хелеріни. Що дня жертвою цієї небезпечної пошесть паде кільканайичень осіб. Положення хорих страшенне, бо бракує лікарської опіки.

Як обходяться Французи з робітниками з Польщі. Як пише орган еміграційного польського товариства „Виходзья“, у Франції дуже погано поводяться з польськими робітниками, яких спроваджується з Польщі. Їх розкидається по фармах по цілій Франції. Землевласники страшно їх використовують. За роботу, за яку місцевий робітник дістає 600 франків, робітник з Польщі платять 150 франків. Хоча французський закон забороняє, щоби польські робітники мешкали в стайнях та хлівах, робітників з Польщі тільки там приміщується. Польські конзуляти робітниками зовсім не опікуються, грубо з ними обходяться. Газета поміщує листа одного робітника. Він пише: „Працюю на основі річного контракту за 175 франків місячно (дуже мало). По місяці праці зажадав я від господаря надіжних мені грошей. По довгих коровадах дістав я 50 франків. Сплю в хліві. Огидно Французькі робітники сплять в кімнатах, однаке для мене не має кімнати. Ні разу не почув я доброзичливого слова“.

Наслідки війни. В 1913 році число населення Європи виносило 498 мільонів, то значить 27,8% населення цілої землі. Після 12 літ приріст населення Європи виносил 6 мільонів, то значить 1,2%, міжтим коли в інших частинах світа цей приріст виносил в тім самим часі пересічно 6,9%, а в північній Америці 19%, в південній Америці 22%. Таким чином в 1925 році процент населення Європи у відношенню до населення світа спав на 26,7%.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає

Громади перемиського повіту, які досі ще не зложили зібрану „коляду“ на „Рідну Школу“, зложать її негайно в канцелярії „Рідної Школи“ в Перемишлі.

Вдова по священнику шукає місця до заряду дому у самотнього священника. Зголошення до Адм. „Україн. Голосу“.

На продаж — окол 15 парцель під будову. 5 минут ходу від гайцу, 10 минут від колівних вартатів, 15 минут до ринку — по 7 золотих за квадрат сяжень. Зголошення приймає С. Дмитраш в Торговлі на Болоню ул. Марійська 4. Між 4—6 год. вечером.

Адвокат
Др. Іван Рогуцький
в Самборі
веде свою канцелярію при вул. Шайнохи ч. 5. (проти Суду).

Др. Прийма Остап
орд. в Перемишлі, Ринок 12.
у внутрішніх і жіночих недугах просвітлює Рентгеном, масітажем кварцевою лампою і Солюксом.

РОБІТНЯ ДАМСЬКИХ І ДІТОЧИХ ОДЯГІВ
Валерії Будньої
в Перемишлі, ул. П. Снарги 14.
Солідне виконання після останньої моди. Ціни доступні.

МІД-ПАТОКА, чистий, без домішок, густий, підзапорукою, з власної найбільшої галицької пасіки 5 кг. — 16 зол.; 10 кг. — 30 зол. 20 кг. — 59 зол. висилає за посліплатою оплатно: **Евген Білинський** в Збаражі.

Продається ІКОНОСТАС
артистичної роботи, мальований олійними фарбами в українському стилі на полотні розм. (4—90) × (3—00) зі всіми образами; рамами, царськими вратами і дяконськими дверями ІКОНОСТАС, легкий до перенесування і надається до налиць або невеликої церкви.
Ціна 75 доларів амер.
Звертатися просимо: **Перемишль, вул. Смольки ч. 4.**
арт. мал. **ПАЛІЙ НЕЙЛО.**

ЖАДАЙТЕ
у всіх кооперативах і крамницях
„МУТА“
МИЛО ОДИНОНОЇ УНР.
КООПЕРАТИВНОЇ
ФАБРИКИ ЦЕНТРОСОЮЗ

„PRZEMYSŁAWA“
Перемишль, ул. Ягайлонецька ч. 20
поручає
найдобірніші пива броварів Варшавських під фірмою **Haberbusch i Schiele S. A.** а то: пива ясні, темні-дубельтові і портер. **УВАГА:** портер вироблюваний на англійський спосіб, як також знане передвоєнної якості пильзенське пиво з першого Акційного бровару в Пільзні під назвою „gambryucus“. Пиво є до набуття по цінах конкурентійних як в пляшках, так і в бочках.

До Української Суспільности:
Повідомляю отсим, що маю на складі всілякі товари зелізни, крім того ріжного рода машини рільнічякі як то: молотильчі кератові, млинки до чищення збіжжя, січкарні так комплектні як і їх части складові, центрифуги марки Альфа Львель, плуги зелізни, плужки до обгортання бараболі, коси заграницні першої якості.
Крім того маю фабричний склад знярядів ткацьких як то: бляти ріжного рода і ріжного розміру. Бляти ткацькі висилаю на замовлення поштою відворотно. — Всякі замовлення полагаджую скоро і солідно.
Машини рільнічякі і центрифуги продаю за готівку а також даю на кредит на догідні сплати ратальні протягом 10 місяців. Ціни по можности число як найнижші а за добру якість товарів даю і гаранцію.
Думаю, що не дасте себе обманувати ріжним агентам і зайдам, та всякі замовлення будете полагоджувати в своїй чисто українській фірмі, в котрій знайдете всякий товар найліпшої якості, а тим самим будемо придержуватись клича „Свій до Свого“. З поважанням
АНДРІЙ РУБЧАК
силад товарів зелізних і машин рільнічних
в Калуші, ул. Елізи Ожешкової ч. 885 (дім власний) ч. телефону 21.

Др. ІВАННА ВІТОШИНЬСКА
ордиує в діточих і внутрішніх недугах, в Перемишлі, вул. Миколая 6. (біля Чарнецького.)

Др. Михайло Кос
лікар очей (окуліст)
ордиує в Перемишлі вул. Мікєвича 11. (в поштоім будинку.)

Не встидайся!
Не встидайся, коли ти або хто з твоїх — дружина чи дитина мають **ПРОПУКЛИНУ**, бо це терпіння не є з власної вини. **Але великим гріхом є занедбання ПРОПУКЛИНИ**, що в наслідках для людського життя є грізне. — Кождий хорий на пропуклину нехай нехайно звернеться до

Закладу М. ФРАЙЛІХА
Львів — ул. Гродецька 35.
винахідника і спеціаліста патентованих бандажів як також руптурових червоних опасок і т. п. для мужин, женцин і дітей. **Цим опаскам сотки людей завдячують повне вилучення без підданя операції навіть в зостарілих випадках.** ФІРМА М. ФРАЙЛІХА, існуюча від 60 літ, здала собі признання за успішне пристосовання заходів проти пропуклини і численні похвали не тільки в краю але і заграницею, свідчать про се золоті медалі, почесний докторат, дипломи як також листи з подякою великих достойників, священників офіцерів і лікарів. Отже фірма М. ФРАЙЛІХА заняла в своїм званні передове місце в світі.

Важна відомість для страдаючих!
Всякі найбільше вперті ревматичні болі гостець, пораження, ломація в кряжах, біль голови і зубів і вш подібві припадкі цілком усуває славний **ІХТІОМЕНТОЛЬ** правдивий
ІХТІОМЕНТОЛЬ до натирання.
Одна проба чистарчить, аби перекопатися, що правдивий **Іхтіоментоль** є найліпшим средством в тім роді. Головна фабрика Іхтіоментолю: Лабораторія атакі
Шимона ЕДЕЛЬМАНА в Самборі ч. 116
Висилається поштою за попереднім надісланням належитости або за післядатою, 5 фляксів з оплаченою почт. і опаківанням за 12,50 з. 10 " " " " " 23 " 25 " " " " " " 50 "

Ліярня дзвонів і металів
Братів СВДЗІНСЬКИХ
в ТЕРНОПОЛІ,
вул. Крашевського ч. 41-43
поручає давони, так гармонійні як і поодинокі літ з найлучшого бронзу. Має завсідги на складі готові дзвони ріжної ваги і тонів. Фірма дає поруку за чистоту голосу і гармоній так поодиноких дзвонів як і групових комбінацій. Переливає пукнені, достроює нові дзвони під іваранцією до вже існуючих. Приймає замовлення на відливи всіляких металів після власних і надісланих взорів, моделів і рисунків.
Ціни найнижші!
Услія сплати приступні!
Цінники і оферти висилається відворотно.

ЛІКЕРИ зробити дома може кождий **ЛІКЕРИ**
в 70 ріжних смаках **„СТЕЦЬКА“** в 70 ріжних смаках
До набуття в аптечних складах.
Головний склад: **В. І. Мушинський** в Перемишлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відповідний опуст.